

Inleiding

In het kader van het bestemmingsplan Buitengebied Tholen is een planMER opgesteld. Het planMER is gelijktijdig met het in procedure brengen van het ontwerpbestemmingsplan ter toetsing voorgelegd aan de Commissie voor de m.e.r. De Commissie is van mening dat in het planMER sprake is van een aantal tekortkomingen die van belang zijn voor het volwaardig meewegen van het milieubelang bij de besluitvorming over het bestemmingsplan:

- Het ontbreken van een uitvoerbaar alternatief: In het MER ontbreekt een alternatief waarin de zekerheid verkregen is dat geen aantasting van de natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebieden plaatsvindt. De maximale mogelijkheden van het plan zijn bovendien niet volledig doorgerekend en beschouwd;
- De berekeningen van de deposities: Uit de passende beoordeling blijkt niet of de deposities juist zijn berekend. Bovendien zijn de deposities hier en daar niet juist gewaardeerd;
- De waterkwaliteit: In het MER wordt niet inhoudelijk ingegaan op de waterkwaliteit en de gevolgen daarvan;
- De Ecologische hoofdstructuur: De doelen van de EHS en de invloed van het plan op die doelen zijn niet aangegeven in het MER;
- Ontbrekende informatie: In het MER wordt niet ingegaan op gezondheidseffecten, geluidhinder en zijn de effecten van biogasinstallaties niet onderbouwd.

In reactie op het toetsingsadvies wordt in deze notitie een nadere motivering opgenomen op de voorgenoemde punten. De opzet sluit aan bij het overzicht in hoofdstuk 2 van het toetsingsadvies.

Alternatief zonder toename stikstofdepositie

In en rond het plangebied zijn verschillende Natura 2000-gebieden gelegen. Binnen deze gebieden is de achtergronddepositie hoger dan de kritische depositiewaarde van het meest gevoelige habitatype. Het planMER geeft inzicht in de gevolgen voor de stikstofdepositie binnen Natura 2000 wanneer op grote schaal gebruik wordt gemaakt van de ontwikkelingsruimte die het bestemmingsplan biedt aan veehouderijen. In dat geval kan sprake zijn van een forse toename van stikstofdepositie. In de passende beoordeling zijn maatregelen beschreven waarmee de (potentiële) toename van stikstofdepositie binnen Natura 2000 kan worden beperkt. Het volledig uitsluiten van significante negatieve effecten in het bestemmingsplan is alleen mogelijk door strikte voorwaarden te verbinden aan de uitbreiding van veehouderijen en de omschakeling van akkerbouw naar veehouderij. Dit zou een vergaande beperking betekenen ten opzichte van de bouw mogelijkheden uit het vigerende bestemmingsplan. Een dergelijke voor de agrarische sector beperkende regeling spoort niet met de gemeentelijke visie op het buitengebied.

In dat kader is ook van belang dat op dit moment op nationaal niveau wordt gewerkt aan de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS). De PAS treedt naar verwachting in 2014 in werking en heeft tot doel economische ontwikkelingen, zoals uitbreiding van veehouderijen, samen te laten gaan met het realiseren van Natura 2000-doelen. Met de PAS wordt een samenhangend pakket van maatregelen vastgesteld waardoor de stikstofdepositie binnen Natura 2000 wordt beperkt. Het positieve effect van deze maatregelen wordt (gedeeltelijk) benut om ontwikkelingsruimte te bieden voor economische activiteiten. Volgens planning zal de PAS begin 2014 in werking treden. Met het in werking treden van de PAS (en het treffen van de daaraan gekoppelde maatregelen) ontstaat uitbreidingsruimte voor veehouderijen. Met het oog daarop is het ongewenst om strikte voorwaarden en maatregelen met betrekking tot stikstofdepositie vast te leggen in de bestemmingsplanregeling.

Onafhankelijk van de regeling in het bestemmingsplan Buitengebied is voor ieder toekomstig initiatief met mogelijk schadelijke gevolgen voor Natura 2000 een Natuurbeschermingswetvergunning noodzakelijk. Deze toetsing aan de Natuurbeschermingswet is geregeld in een eigen spoor (waarbij de provincie bevoegd gezag is). De initiatiefnemer dient aan te tonen op welke wijze significante negatieve effecten worden uitgesloten (bijvoorbeeld door maatregelen in de bedrijfsvoering en/of saldering). Bij een saldering wordt saldo dat vrijkomt door de beëindiging van de bedrijfsactiviteiten van een of meerdere veehouderijen benut om de uitbreiding van andere veehouderijen mogelijk te maken.

Maximale mogelijkheden van het plan

In het onderzoek stikstofdepositie is voor de maximale invulling van de bouwmogelijkheden als uitgangspunt gehanteerd dat alle bestaande grondgebonden veehouderijen uitbreiden tot een omvang van 1.5 hectare. Bij deze maximale invulling is reeds sprake van grote toenames van stikstofdepositie binnen Natura 2000. In theorie kan op alle andere agrarische bouwvlakken binnen de Agrarische bestemmingen een omschakeling plaatsvinden. In het planMER is op basis van het aantal bouwvlakken op hoofdlijnen aangegeven dat bij een theoretische maximale invulling waarbij niet alleen alle bestaande veehouderijen uitbreiden tot 1.5 hectare, maar daarnaast op alle andere bouwvlakken een omschakeling plaatsvindt naar een veehouderij van 1.5 hectare, de toename van stikstofdepositie nog een factor 3 hoger ligt. Het gedetailleerd doorrekenen van deze theoretische situatie, leidt weliswaar niet tot andere conclusies en heeft om deze reden geen toegevoegde waarde.

Depositieberekening en -waardering

In de tabel waaraan in het toetsingsadvies wordt gerefereerd is ten onrechte opgenomen dat een toename van 0 tot 0.5 mol/ha/jaar wordt gewaardeerd als 'neutraal' wordt gewaardeerd. In de daadwerkelijke toetsing in de passende beoordeling zijn dergelijke effecten echter weldegelijk gekwalificeerd als mogelijke significante negatieve effecten. Ter onderbouwing wordt verwezen naar de beschrijving voor de Brabantse Wal waar bij de toenames van 0.3 en 0.4 mol/ha/jaar in het trendscenario is geconcludeerd dat niet is uitgesloten dat significant negatieve effecten optreden.

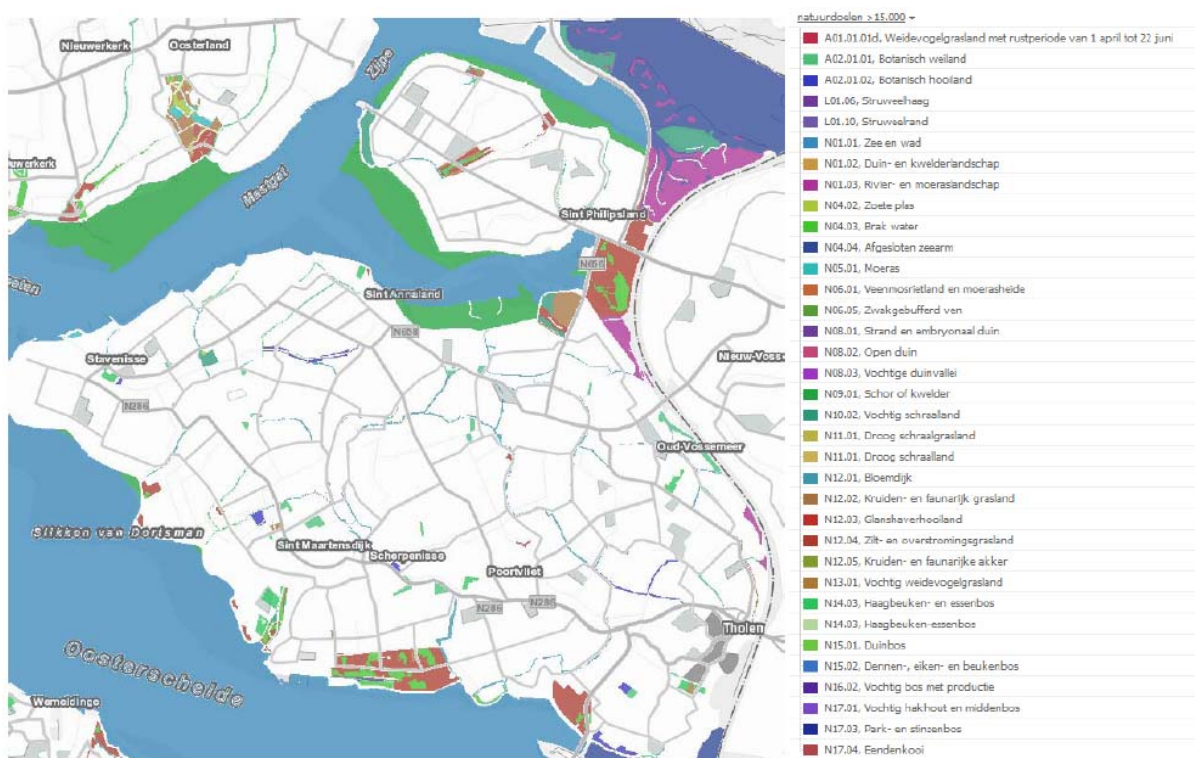
De duinenbijtelling heeft geen gevolgen voor de conclusies van de passende beoordeling. Ook zonder rekening te houden met deze bijtelling liggen er nabij de randen van de Natura 2000-gebieden al verzuringsgevoelige habitats waar de achtergronddepositie hoger is dan de kritische depositiewaarde. Ook voor de opmerkingen van de Commissie over uitgangspunten voor de veehouderijen en de waardering van de effecten geldt dat deze punten weliswaar van invloed kunnen zijn op de berekeningsresultaten, maar niet op de hoofdlijn van de passende beoordeling en de conclusie (bij maximale invulling van alle bouwmogelijkheden zijn significante negatieve effecten niet uit te sluiten).

Waterkwaliteit

De ontwikkelingsmogelijkheden voor de landbouw die in het bestemmingsplan worden geboden, kunnen resulteren in groei van de veestapel en daarmee van de meststoffen. Dit kan leiden tot een zwaardere belasting van het oppervlaktewater. Bij toekomstige, concrete initiatieven vindt toetsing aan de sectorale wet- en regelgeving. Het bestemmingsplan is niet het instrument om vergaande eisen op dit vlak vast te leggen. Wel is bij verschillende flexibiliteitsbepalingen als voorwaarde opgenomen dat voorafgaand schriftelijk advies wordt gevraagd aan de waterbeheerder.

Ecologische Hoofdstructuur

In het toetsingsadvies is aangegeven dat de doelen voor de binnendijkse gebieden niet in de effectbeschrijving zijn betrokken. De volgende figuur geeft een overzicht van de natuurdoelen voor de EHS binnen de gemeente Tholen. De binnendijkse EHS is sterk versnipperd, waarbij sprake is van diverse natuurdoelen. Gezien de aard en omvang van de bouwmogelijkheden in het bestemmingsplan Buitengebied in relatie tot de natuurdoelen, zijn geen relevante negatieve effecten op de EHS te verwachten.

Ontbrekende informatie

Gezondheid

De bestaande intensieve veehouderijen binnen het plangebied krijgen slechts zeer beperkte bouwmogelijkheden. Nieuwvestiging van of omschakeling naar intensieve veehouderij staat het bestemmingsplan niet toe. Rond grondgebonden veehouderijen spelen gezondheidseffecten geen rol van betekenis. Relevante gezondheidseffecten als gevolg van de ontwikkelingsruimte in het bestemmingsplan zijn dan ook niet te verwachten.

Geluid

Het bestemmingsplan staat geen nieuwe geluidgevoelige functies bij recht toe. Ook maakt het bestemmingsplan geen geluidhinderlijke activiteiten mogelijk die op het niveau van planMER om een afweging vragen.

(Co-)vergiftingsinstallaties

Het bestemmingsplan staat alleen een vergiftingsinstallatie toe die naar aard, schaal en omvang passend is bij het betreffende agrarische bedrijf. Relevante milieugevolgen die op het niveau van planMER om een afweging vragen zijn niet aan de orde.